

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

MASTERKLAS

”PRAĆENJE PREPORUKA KAO KLJUČ USPEHA REVIZIJE – MOĆ NAKNADNOG UVIDA”

Kragujevac - Decembar 2025.

Reforma
lokalnih finansija III
u Srbiji

Njegoš Pavlović

www.lokalnefinansije.rs

MASTERKLAS - sadržaj

1. Interna revizija i dodavanje vrednosti organizaciji
i

Novi standardi interne revizije i naknadna revizija

2. Sprovođenje naknadne revizije

3. Alati za naknadu reviziju

MASTERKLAS - sadržaj

1. Interna revizija i dodavanje vrednosti organizaciji i

Novi standardi interne revizije i naknadna revizija

Definicija IR

Interna revizija je nezavisna, objektivna aktivnost osiguranja i savjetovanja, osmišljena da dodaje vrijednost i poboljša poslovanje organizacije. Interna revizija je nezavisna, objektivna aktivnost osiguranja i savjetovanja, osmišljena da dodaje vrijednost i poboljša poslovanje organizacije. Pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve pružanjem sistematskog, discipliniranog pristupa za procjenu i unapređenje učinkovitosti upravljanja rizicima, kontrole i procesa upravljanja.

Definicija IR

Svrha IR

- Dodavanje vrijednosti poslovanju

Definicija IR

Svrha IR

- Dodavanje vrijednosti poslovanju
- **Unapređenje upravljanja rizicima**

Definicija IR

Svrha IR

- Dodavanje vrijednosti poslovanju
- Unapređenje upravljanja rizicima
- **Osiguranje usklađenosti s propisima**
- Savjetodavna podrška menadžmentu

Definicija IR

Svrha IR

- Dodavanje vrijednosti poslovanju
- Unapređenje upravljanja rizicima
- Osiguranje usklađenosti s propisima
- **Savjetodavna podrška menadžmentu**

Globalni standardi interne revizije

5 Domena, 15 Principa, 52 Standarda

Domena I. Svrha interne revizije

Interna revizija jača sposobnost organizacije da kreira, štiti i održava vrijednost pružanjem upravi i odboru nezavisnu, baziranu na riziku i objektivnu garanciju, savjet, uvid i predviđanje.

Domena II. Etika i profesionalizam

- Princip 1.** Demonstrirajte integritet
- Princip 2.** Održavajte objektivnost
- Princip 3.** Demonstrirajte kompetencije
- Princip 4.** Radite s dužnom profesionalnom pažnjom
- Princip 5.** Održavajte povjerljivost

Domena III. Upravljanje funkcijom interne revizije

- Princip 6.** Ovlašten od strane odbora
- Princip 7.** Nezavisno pozicioniran
- Princip 8.** Nadgledan od strane odbora

Domena IV. Rukovođenje funkcijom interne revizije

- Princip 9.** Planirajte strateški
- Princip 10.** Upravljajte resursima
- Princip 11.** Komunicirajte efikasno
- Princip 12.** Pobojšajte kvalitet

Domena V. Obavljanje usluga interne revizije

- Princip 13.** Efikasno planirajte angažmane
- Princip 14.** Provedit rad na angažmanu
- Princip 15.** Saopštavajte rezultate angažmana i pratite akcione planove

Standardi IR

PRINCIP 14 – SPROVEDITE RAD NA ANGAŽMANU

- INTERNI REVIZORI IMPLEMENTIRAJU PROGRAM RADA ANGAŽMANA KAKO BI POSTIGLI CILJEVE ANGAŽMANA.
- INTERNI REVIZORI **PRIKUPLJAJU** RELEVANTNE, POUZDANE I DOVOLJNE INFORMACIJE I VRŠE ANALIZE KAKO BI OBEZBIJEDILI DOKAZE, ŠTO IM OMOGUĆAVA:
  - SIGURNOST I IDENTIFIKACIJU POTENCIJALNIH NALAZA,
  - UTVRĐIVANJE UZROKA, POSLJEDICA I ZNAČAJA NALAZA,
  - RAZVIJANJE PREPORUKA I/ILI SARADNJU SA MENADŽMENTOM NA IZRADI AKCIONIH PLANOVA I
  - DEFINISANJE ZAKLJUČAKA.

STANDARD 14.4 – PREPORUKE I AKCIONI PLANOVI

Zahtevi

Interni revizori moraju da odrede da li da formulišu preporuke, zatraže planove aktivnosti od rukovodstva ili da sarađuju s rukovodstvom kako bi se dogovorili o aktivnostima za:

- Otklanjanje razlika između utvrđenih kriterijuma i postojećeg stanja.
- Smanjenje identifikovanih rizika na prihvatljiv nivo.
- Ispitivanje osnovnog uzroka nalaza.
- Unapređenje ili poboljšanje aktivnosti koja se revidira.

Prilikom izrade preporuka, interni revizori moraju razgovarati o preporukama sa rukovodstvom aktivnosti koja se pregleda.

Ako se interni revizori i rukovodstvo ne slažu oko preporuka angažmana i/ili planova aktivnosti, interni revizori moraju da prate utvrđenu metodologiju kako bi omogućili obema stranama da izraze svoje stavove i obrazloženje i da donesu rešenje. (Videti i Standard 9.3 Metodologije)

Princip 15 Saopštite rezultate angažmana i nadzirite planove aktivnosti

Interni revizori saopštavaju rezultate angažmana odgovarajućim stranama i nadziru napore rukovodstva u primeni preporuka ili planova aktivnosti.

Interni revizori su odgovorni za izdavanje konačne komunikacije nakon završetka angažmana i saopštavanje rezultata angažmana rukovodstvu. Interni revizori nastavljaju da komuniciraju sa rukovodstvom pregledane aktivnosti kako bi potvrdili da su planovi aktivnosti sprovedeni.

STANDARD 15.2 – POTVRĐIVANJE IMPLEMENTACIJE PREPORUKA ILI AKCIONIH PLANOVA

- **INTERNI REVIZORI MORAJU POTVRDITI DA JE MENADŽMENT IMPLEMENTIRAO PREPORUKE INTERNIH REVIZORA ILI AKCIONE PLANOVE MENADŽMENTA PREMA UTVRĐENOJ METODOLOGIJI, KOJA UKLJUČUJE:**
  - **ISPITIVANJE O NAPRETKU U IMPLEMENTACIJI**
  - **IZVOĐENJE NAKNADNIH PROCJENA KORISTEĆI PRISTUP ZASNOVAN NA RIZIKU**
  - **AŽURIRANJE STATUSA RADNJI MENADŽMENTA U SISTEMU ZA PRAĆENJE.**

Ključne karakteristike

Karakteristika	Opis
Nezavisnost	Revizija mora biti slobodna od utjecaja
Objektivnost	Zaključci se donose nepristrasno
Sistematičnost	Aktivnosti se provode prema planu
Disciplina	Poštovanje profesionalnih standarda

„Interna revizija je više od kontrole – ona je strateški alat za unapređenje poslovanja.“

Pojam NIR:

- Naknadna interna revizija (engl. *follow-up* audit) je proces kojim se procjenjuje da li su preporuke iz prethodnih revizijskih angažmana implementirane, te da li su poduzete korektivne mjere učinkovite i održive.
- Naknadna interna revizija **predstavlja sistematičan i objektivan proces naknadnog pregleda i ocjene poslovnih aktivnosti, procesa i kontrola** unutar organizacije (subjekta revizije), koji se sprovodi posle proteka rokova vezanih za date preporuke u izveštaju interne revizije.

Pojam NIR:

Ciljevi NIR:

1. **Potvrda implementacije**

Pojam NIR:

Ciljevi NIR:

1. Potvrda implementacije
2. **Evaluacija efikasnosti**

Pojam NIR:

Ciljevi NIR:

1. Potvrda implementacije
2. Evaluacija efikasnosti
3. Identifikacija prepreka

Pojam NIR:

Ciljevi NIR:

1. Potvrda implementacije
2. Evaluacija efikasnosti
3. Identifikacija prepreka
4. Dodatne preporuke

Naknadna interna revizija

Vrste:

- Operativne
- Kontrolne
- Regulatorne

Naknadna interna revizija

Kriterijumi za dobre preporuke:

- **Konkretne**

Naknadna interna revizija

Kriterijumi za dobre preporuke:

- Konkretne
- **Provodive**

Naknadna interna revizija

Kriterijumi za dobre preporuke:

- Konkretne
- Provodive
- **Vremenski određene**

Naknadna interna revizija

Faze:

- Analiza preporuka
- Planiranje mjera
- Implementacija NIR
- Praćenje i izvještavanje

Naknadna interna revizija

Faze:

- Analiza preporuka
- Planiranje mjera
- Implementacija NIR
- Praćenje i izvještavanje

Izazovi:

Naknadna interna revizija

Faze:

- Analiza preporuka
- Planiranje mjera
- Implementacija NIR
- Praćenje i izvještavanje

Izazovi:

» Resursi

Naknadna interna revizija

Faze:

- Analiza preporuka
- Planiranje mjera
- Implementacija NIR
- Praćenje i izvještavanje

Izazovi:

- » Resursi
- » Koordinacija

Naknadna interna revizija

Faze:

- Analiza preporuka
- Planiranje mjera
- Implementacija NIR
- Praćenje i izvještavanje

Izazovi:

- » Resursi
- » Koordinacija
- » **Otpornost**

Naknadna interna revizija

Faze:

- Analiza preporuka
- Planiranje mjera
- Implementacija NIR
- Praćenje i izvještavanje

Izazovi:

- » Resursi
- » Koordinacija
- » Otpornost

„Preporuke vrijede samo ako se sprovedu – menadžment mora biti aktivan partner.“

2. Sprovođenje naknadne revizije

Naknadna interna revizija

1. Planiranje naknadne revizije

- Identifikacija revizija koje zahtijevaju naknadno praćenje (na osnovu rizika, važnosti preporuka, statusa implementacije).
- Definisanje ciljeva i obima naknadne revizije.
- Izrada plana rada i vremenskog okvira.

Naknadna interna revizija

2. Pregled prethodnih nalaza i preporuka

- Analiza izvještaja prethodne (redovne) revizije.
- Kategorizacija preporuka (npr. visoki, srednji, niski rizik).
- Identifikacija odgovornih osoba i rokova za implementaciju.

Naknadna interna revizija

Šta su KRP?

- Pitanja od važnosti za izvještaje I REALIZACIJU PREPORUKA
- Komuniciraju se radi veće transparentnosti.

Povezanost s naknadnom revizijom:

- Provjera da li su mjere vezane za KRP implementirane
- Ocjena efikasnosti odgovora menadžmenta

Naknadna interna revizija

3. Prikupljanje informacija o statusu implementacije

- Slanje upitnika ili zahtjeva za informacije odgovornim jedinicama.
- Prikupljanje dokaza o implementaciji (politike, procedure, izvještaji, IT zapisi itd.).
- Intervjui sa odgovornim osobama.

Naknadna interna revizija

4. Procjena implementacije preporuka

- Verifikacija dostavljenih dokaza.
- Ocjena da li su preporuke:
  - **U potpunosti implementirane**
  - **Djelimično implementirane**
  - **Nisu implementirane**
  - **Zastarjele ili više nisu relevantne**

Naknadna interna revizija

5. Izrada izvještaja o naknadnoj reviziji

- Jasno navođenje statusa svake preporuke.
- Objašnjenje razloga za neimplementaciju (ako ih ima).
- Dodatne preporuke - ako su potrebne.
- Zaključak o ukupnoj efikasnosti odgovora na prethodne nalaze.

Naknadna interna revizija

6. Komunikacija i praćenje

- Prezentovanje izvještaja menadžmentu i/ili odboru za reviziju.
- Dogovor o daljim koracima (npr. nova naknadna revizija, dodatne mjere).
- Ažuriranje registra preporuka.

Naknadna interna revizija - radna dokumentacija

- SP i GP IR
- Lista preporuka – Akcioni plan
- Plan naknadne revizije
- Evidencija komunikacije - zapisnici
- Testovi i dokazi
- Radni dokumenti za ocjenu
- Završni izvještaj

„Radni dokumenti su temelj revizorskog procesa – bez njih nema ni dokaza ni kvaliteta.“

4. Alati za naknadu reviziju

Izveštaj o obavljenoj naknadnoj internoj reviziji

Svrha:

- Dokumentuje nalaze
- Ocjenjuje mjere
- Pruža dodatne preporuke

Izveštaj o obavljenoj naknadnoj internoj reviziji

Struktura (preporučena):

- Naslovna strana
- Uvod
- Rezime
- Detaljan izvještaj i nalazi
- Zaključci
- Dodatne preporuke - eventualne
- Prilozi

Izveštaj o obavljenoj naknadnoj internoj reviziji

Kvalitet:

- Tačnost,
- Objektivnost,
- Potpunost,
- Blagovremenost.

Odnos menadžmenta i internih revizora

- **Prije revizije:**
  - Priprema dokumentacije
  - Definisanje kontakt osoba

Odnos menadžmenta i internih revizora

- **Prije revizije:**
  - Priprema dokumentacije
  - Definisanje kontakt osoba
- **Tokom revizije:**
  - Saradnja u dostavi dokaza
  - Transparentna komunikacija

Odnos menadžmenta i internih revizora

- **Prije revizije:**
  - Priprema dokumentacije
  - Definisane kontakt osobe
- **Tokom revizije:**
  - Saradnja u dostavi dokaza
  - Transparentna komunikacija
- **Nakon revizije:**
  - Primanje izvještaja
  - Praćenje dodatnih mjera

Odnos menadžmenta i internih revizora

- **Prije revizije:**
  - Priprema dokumentacije
  - Definisanje kontakt osoba
- **Tokom revizije:**
  - Saradnja u dostavi dokaza
  - Transparentna komunikacija
- **Nakon revizije:**
  - Primanje izvještaja
  - Praćenje dodatnih mjera

Ključna poruka: Revizija nije kontrola, već partnerstvo.

Zaključak

- Interna revizija je alat za unapređenje poslovanja

Zaključak

- Interna revizija je alat za unapređenje poslovanja
- Preporuke vrijede samo ako se primijene

Zaključak

- Interna revizija je alat za unapređenje poslovanja
- Preporuke vrijede samo ako se primijene
- **Naknadna revizija zatvara "revizorski krug"**

Zaključak

- Interna revizija je alat za unapređenje poslovanja
- Preporuke vrijede samo ako se primijene
- Naknadna revizija zatvara "revizorski krug"
- **Saradnja s menadžmentom je ključna za uspjeh.**

HVALA NA PAŽNJI !